

عنوان مقاله:

تعمیم مفهوم اسراف از حوزه اخلاق به فقه؛ گامی در جهت فرهنگ سازی اصلاح الگوی مصرف

محل انتشار:

همایش ملی تبیین علمی اصلاح الگوی مصرف (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

سید مهدی احمدی - دانشجوی دکترا، عضو هیئت علمی و مدیر گروه فقه و حقوق اسلامی دانشگاه آزا

سید علی سلیمی - دانشجوی دکترا و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

خلاصه مقاله:

با بررسی اجمالی برخی از منهیات و ناپیدهای دینی و عرفی، این گونه به دست می‌آید که بسیاری از آن‌ها، قدرت نهادینه ساختن این منهیات را ندارند، که از جمله آن‌ها می‌توان از اسراف نام برد. به نظر می‌رسد آن چه که موجب شده است تا اسراف به عنوان یک ردیله اخلاقی از جامعه اسلامی رخت بر نبندد، و پرهیز از آن نهادینه نشود، این است که به آن، تنها از زوایای اخلاقی نگریسته شده است، و به همین دلیل دارای ضمانت اجرایی نمی‌باشد. برای نهادینه شدن این مفهوم ادعا شد: باید آن را از مقوله اخلاق به مقوله فقه گسترش داد، تا شاهد اجرای آن در جامعه باشیم. لذا با استفاده از علوم عقلی و نقلی سعی شده است به این مهم پرداخته شود. ابتدا از باب موضوع شناسی، مدلول اسراف از امور حسی یا اموال به اعم آن از جمله، عبادات و سایر تکالیف تسری داده شد و سپس به علت عدم وجود فتوایی در این موضوع، با تأسیس قاعده «لا سرف و لا اسراف فی الاسلام و لایختص الاسراف فی المحسوسات بل فی کل شیء» یا «الاسراف یجری فی کل امور» و بیان تعارض آن با ادله اولیه و سایر قواعد فقهی و پاسخ به اشکالات موجود، ثابت گردید، در صورتی که اسراف وارد حوزه فقه شود و مبانی فقهی به خود بگیرد، و مراجع عظام در مقام افتا و حاکم شرع در مقام صدور حکم حکومتی آن را لحاظ نمایند، به طور قطع و یقین مشاهده خواهد شد پرهیز از اسراف و تذبذیر در جامعه نهادینه شده، و گام بلندی در زمینه اجتناب از این منهی عن قرآنی و روایی، برداشته خواهد شد.

کلمات کلیدی:

اسراف، اخلاق، فقه، الگوی صحیح مصرف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/88654>

